

N° 40.

Seftdeenâ, 6. (18.) Oktober

1873.

Matka par gaddu: Mahjas weefis 1 rubl., passes nauda 60 kap.

M a h d i t a j s.

Cefschemmes sinas. No Nihgas: brauzeenu pahrgrohschanu us dselstzettu, — jaunais flaktusie. No Alascheem: jauna pils. No Muzzawas: labbitas augschana. No Kandawas: frau sagfchanas. No Grohdinas: andetesjana ar jarybeem. No Nehwotes: jauna flimneetu nommi. No Pehterburgas: arrestantu Frahdaschana, — allus bruhweeschana un derschana.

Ahrsemmes sinas. No Mahjas: bistapa Keintena apfwebrina- schana un padohschanahs waisis likumeem. No Helgolandes: fakteri naudas fwehletaji. No Anglijas: ministerejas pahrgrohschanahs un preefteru faputze. No Franzijas: jauna Napoleona bilbes. No Ita- lijas: draudse zehlfse few mahzilaju.

Jaunatahs sinas.

Wehtnize Mahjas weefam un mihtem tautescheem. Utbilbe. Ag- gabdinaschana.

Peeliffumâ. Kometis. Sleppena fihme. Graudi un seedi.

Cefschemmes sinas.

No Nihgas. Brauzeeni pa dselstzettu starp Nihgu un Bolderaju no 1ma Oktober sahloht irr pahrgrohsiti: no Nihgas isbrauz pullsten 9. un 10 m., plfst. 12, plfst. 4 un 30 m. un plfst. 8 un 30 m., no Bolderajas isbrauz plfst. 7 un 30 m. plfst. 10 un 45 m. plfst. 3, un plfst. 6.

No Nihgas. Senn jau bij waijadfigs weena ihpascha lohpiwas flaktuscha tahdâ weeta, kas attah- kal no pilssehtas un tur wiffi meefneeki warretu fa- wus kaujamus lohpus flakteht, ta tas ihpaschi wai- jadfigs, lai dands weetas starp zilwelu dsihwolteem weffeligu gaisu nesamaitatu. Tahda weeta nu irr atrafta un ta effoht ahrpufs Alessandera wahrteem, leelzetta kreisaja pufse, tuhlin ais Mihilgrahwa dselst- zetta. Tur tad ralkschyht dsifku grahwi neween preefsch nestaidrumu wolaischanas, bet arri preefsch lohpu dsirdischanas. Us ta pascha platscha arr' cetaifi-

schocht leelu lohpu-tirgu ta, ka tee lohpi, kas no winnas Pehterb. woi Massawas teel peemestti, nemas zaur pilssehtu naw weddami. Til ko angstaka teefa to wiffu buhsapstiprinajuse, tad to darbu arr eefahs.

No Alascheem. Turenes bsimtskunge v. Blanfenhagen' usrahwis few jaunu pili un pils, ta dsird, malkajohht libbs 50,000 rubl. Scho leelo darbu pastrahdajis pasihstamais muhrneeks Mengelis pee Behfim, ar sawu brahli, buhwmeisteru Mengeli, pehz arkitekta Baumanna riffes. Waldneeku darbus, ta lohpus, durwis u. z. taisija arr weens Latweetis, dischlermeisters Durbe. Balt. w.

No Muzzawas. Mums wiffu waffaru preefsch fehjas augschanas un arri pee feena un labbitas nowahlschanas irr bijis lohti isdewigs laiks, jo lee- tus mums gan pahrlhija il pahmeddelas itt brangi; bet atkal tuhdat atmettahs lohshs, wehs laizinsch, ta ka ar wiffseem darbeem itt labbi weizahs. Tillai leeleem semlohpjeeem, retti kahdeem maseem — at- radda taggadejs dischais leetus wehl waffaraju lauka; stannams nu gan drustu fadihga. Par scha gadda angteem warram Deewam no firds pateilt. Gan rudst un puhri (kweeschi) ta nelezahs pee kul- schanas, ka pehrn; arri aufas un meeschi dascheem itt widdus mehrâ anguschi, bet linnit, firni, wikk, kartupeli wiffur labbi pa-auguschi. Satnu dahrst labbi un ahbetu dahrst ar angteem ta ta peebahsti.

No Kandawas pufses. Rudst un kweeschi pufslibbs, firni un aufas brangi schogadd' noauguschi. Ur dahrsa angteem bijam til baggatigi apfwehtti, kas ta tit retti redsams. Katris lohziinsch bija il pilns, ka waijadseja nolihkuschus farrus atstutteht.

Sehni un naschligee puischi lausahs ar warru dahrs-
jös. Daschas abbeles bij jau aplaupitas, tad zil
to abboli bija aismettuschees. Weetahm alkall
leelös barrös uskrittuschi dahrsja waktneelam, to pee-
sehjuschi pee kohla jeb ar almineem mehtadami to
isdinnuschi no dahrsja. Nurmuischas pagastä kahds
faimneeks sagaidijis schöhs weefus ar slinti, weens
fashauts un stipri eewainohts, deesin woi zelsees.
Sirgu sagfchana paleel arri pee mums us ruddena
puffi arweenu leelaka. Rahdam Alsuppes faimnee-
tam 4 sirgi nosagti. Grentscheneelam: sirgs ar wissu
dselsu pinnektu panemts un dauds weetas pa 1 jeb
2 sirgi no gannibahm nosagti.

No Misputtes. Lai 30tä August Kuldineeki
noswinneja brihwloischanas swehtkus ar teatera
spehleschanu un weefbas waktaru un ar dantscheem.
Wehs Misputneeki arri pee tam ar fawahm dseef-
mahm peebedrojamees. Lai gan laiks bija leetainfch,
tad tomehr til dauds lauschu, ka teatera nams
grimma un dantschu sahle tisso warreja apgreestees.
Man bija bail, ka tik kahbi nefababbahs, bet pal-
dees Deewam, wiss til kohschi isdewahs, ka labbaki
newarreja wehletees. Rihgmi bija wissi, bet pee-
dschruschus neredseju, tiktai weens schihdelis bija
eetlihdis weefbas nammä, tur tas no pahrgalwibas
weenu lohga ruhti isspeeda, bet dumpis pee tam ne-
lahds nebija. Misputneeki irr arri nodohmajuschi
teateri spehleht. Ja preeksch teatera israhdischanas
atkaus muischneeku slubbi, tad buhs spehleschana
leelista. Arri ka dsied, tad sché fati: *foetes na-gae-
riju konzerk*

No Grohbinas apgabbala. Par schi ruddena
auglibu runnajoht jafalka, ka labbiba wisspabri
nemmoht, labbi noauguse, lai gan weetahm ne til
labbi ka pehrngadd'. Kartupeli jeb pampaki, ka
tohs pee mums mehds fault, schogadd' dauds leelaki
bija isauguschi, bet tiktai janoschelo, ka winni fahf
trenneht; zittam jaw gandrihs pufse no kartupetu
raschojuma fatrennejuse. La leelata waina gan
mellejama muhsu semmë, kas preeksch kartupekeem
ihsti naw derriga, to arri flaidri no tam warr red-
seht, ka pee mums kartupeli nedf til miltaini nedf
til gluddeni nenoaug, ka ihstäs kartupetu semmës.
Pee muhsu semnekeem dascheem tiktai weena buh-
schana noschelojama, ka winni pa dauds ar schihdeem
eelaischahs. Pawaffaras un waffaras laiska eetaisa pee
schihdeem parrabus, waj nu fahli, filkes jeb dselst us
asneem nemdami. Schihds arri schahdus pirzejus
mahf mihti aploht, tohs ar schhabbi apzeenidams.
Par parradu naw jabehda, jo tas irr stipri, prohti
diwofahrtigi ar krihtu perakstihst. Til lihds kul-
schanas laiks fahlahs, schihds fawu sirgu eejuhds
un brauz us semmehm fawus parradneelus aprau-
dsiht. Kur rija kuhp, tur schihds peeturra un fahl
ar faweem parradneeleem islihdsinatees. Wissu
pirms nonemm intresses par parrada gaidischanu,
fahdu puhru lweeschu, tad nemm malsu par parradu

paschu, kas ar labbibu teef allihdsinahts. Sinnams,
puhrs neteel strihsehts, bet ar tschuppu peebehts un
par labbibu wissu masalats kirgus malfahs. No
ruddens baggatibas tad nu schihdam ta leelaka pelna.
Kad pee mums wairaf par skohlahm gabdatu, tas
irr: kad wairaf behnus skohlä fuhhtu un skohlo-
tajam til dauds lohnes dohtu, ka tam ar zitteem
ammateem maisi pelnoht nebuhtu mahzischanas darbs
ja-aistawe, tad arri laudis pee wairaf gaismas
nahktu un ne-eelaisstohs wis til dauds ar schihdeem,
kas winnus sinn aptrahpt.

No Taurogas pufses. Scheit ka no waffa-
ras fahloht staigaja Pruhfchu kuptschi pa muischahm
un mahjahm zuhlas fapirdami, turras tad leelös
barrös pa fimteem zaur Taurogu us Pruhfcheem
dsinna. Jau pehrn ka pat tiffa pirktas un dsihtas.
No Augusta eefahkuma dsihschana drusku apstah-
jahs un taggad jaw nemas neredf kuptschus aplahrt
staigajam. Arri gohwis pirka un us Pruhfcheem
dsinna; bet taggad effoht aisleeguschi par rohbe-
schahm leellohpus Pruhfchös eewest. Waj til us
Pruhfcheem ween jeb wehl tur tahlatu lohpi tiffa
dsiht, naw stunams. Kuptschi til pahrdsennoht —
ka paschi falka — par rohbeschahm, tur teem wissi
pukti teeloht us reisu no kahdeem swescheem pils-
sehtu kuptscheem atpikti. (Walt. w.)

No Nehwales. Lai nu gan faufs laiks sché
ka arri zittur auglibu naw weizinajis, un ihpaschi
waffarajai bija skahdigs, tomehr scho gaddu newarr
par flittu nosault. Seens un abholtinsch labbi is-
dewuschees un rets gads buhs atrohnams, tur wai-
raf buhtu audsis. Par labbibu runnajoht jafalka,
ka rudsi isdewuschi 8 graudus un meeschi 5½ graudi.
Ihpaschi labbi isdewuschees kartupeti, kas brangi
leeli isauguschi. Seemas sehja tiffu fahrtigi ap-
sehta un rettäs weetas tiktai tahrt apnus nolap-
pajuschi. Ka Nehwales awises lassam, tad nodoh-
majuschi Jggauwu pilssehtäs flimneeku nammus
pahrlabboht un schahda pahrlabboschana israudsiju-
sehs par waijadsigu. Weissensteinä taggad tahds
pahrlabbohts flimneeku nams eetaisihst un schim
nammam irr 5 istabas ar 25 gultahm.

No Pehterburgas. Kreewu awise „Birsch“
pasneeguse sinnas par darbeem, to arrestanti jeb
zeetumneeki pasrahdajuschi. Schee darbi schkirahs
wairaf schkiräs, par prohwu, winneem leel strah-
dacht pee flanstehm, leel darriht rohku darbu u. t.
j. pr. Scho reis rummastim par rohkas darbeem.
Schee darbi arrestanteem naw par wolti jabarra,
bet winni par to arri dabbu allihdsinafchanu. Par
saldata mehteta paschuhfchanu 15—30 kapeikas,
par zeppuri 2 kap., kad sché darbi no Krohna pa-
stellet; bet kad winni preeksch zitteem strahda, tad
winni wairaf pelna. Par pahru sahbatu paschuh-
fchanu winneem malsa 1 rubl. 25 kap., par pahru
kurpu 75 kap., par mehteli jeb paleto lihds 3 rub.
un wairaf u. t. pr. Tad arri krohnis us tam

raugahs, ka arrestanti ne masaf ka 15—25 kap. par deenu nopelna. Tahda eetaifischana lohti teizama, jo zaur to zeetumneekem naw bes darba jaflinko, bet dabbu strahdaht un pee tam wehl to nopelna

— Bittâ kahdâ: Pehterburgas awise atrohdam sinnas par allus dserfchanu. Allus pabruhleschana arweenu wairumâ eijoh. Tâ par prohwi Pehterburgâ tai 1865tâ gaddâ kahdus pufsohtra millionus spannus (wedro) allus tiffa isbruhweti, bet taggad jaw wairaf nekâ trihs millionu. No tam nu skaidri redsams, ka ar allus dserfchanu arween us preefschu eet. Augscham minneta awise us scho buhschanu leel leelas zerribas, prohti wianna tâ spreesch; jo wairaf fahs allus dsert, jo masaf tad dschris brandawihna; brandawihna dserfchanas pamastinaschana irr swehtiba, un tad wianna arri to padohmu dohd, lai eetaifitu restorazijas, kur tiffai allus un porteri tiftu pahrdohu.

No Pehterburgas. Râ Kreewu awises (Golos) sinno, tad daudj brandawihna jeb spirta teel no Bruhscheem bes tuelles eewests un tahda konterbantess buhschana zaur tam zehlfuchs, ka Bruhschôs brandawihns pufs til dahrgs kâ pee mums un tapeh; leela pekna, tad to fleppeni bes tuelles dabuhu eewest. Ihpaschi schahda fleppena eeweschana notekahs tumshâs ruddena un seemas naktis. Gan muhsu waldoiba us rohbeschahm noliffuse fargus, tomehr wiannu skaitls naw til leels, ka wianni minneto neubuhshchanu sphetu pahrmahkt. Netahku no rohbeschahm Bruhschôs eetaifitas leelas magazines jeb krahntwes, kur brandawihns preefsch fleppenas pahrweschanas pahr rohbeschahm irr noguldihis.

Ahrsemmes sinnas.

No Bahzijas. Berlinê, tai 25tâ Septembri, tappa pullsten Inds peh; pufsdweenas basnizas leetu ministerijas sehdeschanas fahle (istabâ) pirmais Wezzkattolu biskaps Reinkens apswehrinashts. Par leezineekem bija no waldoibas pusses tee lungi: ap-palsch walstsekretehris Sidow, un tee waldoibas wihri Greifs, Kellers, Siwe un Lufanus; no basnizas pusses kanoniks v. Nichtofens, Dr. Elwenichs, Dr. Hasentlewers, tee professori Dr. Knoodts, Dr. Weber un Dr. Schmolders. Sablê atraddahs altaris ar aisdegtahm swezzehm un frustu, furra preefschâ stahweja mischu grahmata ar usschirtu Sahna ewangeliiumu, kâ tas peh; wezza eeradduma pee biskapu swehrinaschanas mehds buht. Basnizas leetu ministeris Dr. Falls usrunaja jauno biskapu, aisrahbidams us taggadejahm schelschanahtm kattoku basnijâ un isklaidrodams to sawadibu, zaur to weena walstis-draudsigâ biskapa apswehrinaschana no zittahm tahdahm patt ischirrotees. Tahkali ministeris isfazzija, ka taggad, kur Wezzkattoli fawâs basnizas eegrohshchanas lihds biskapa zelschana tiffuschi, effoh waldoibas peenahkums teem palihdseht un wiffu to darriht, kas buhtu wajadfigs, lai arri

wiannu starpâ warretu basnizas kohpibas swehtiba rastees un pastahweht. Waldoiba wajagoh; fawis paschas labbad us tam stipri ween dshtees, tapeh; ka Wezzkattoli grihbhoht „Keisaram doht, kas Keisara,“ un ka wianni atfihstoh, ka waldoiba neiseijoh us basnizas isphostischanu, bet til raugoh; wiannas politiskas warras rohbeschas eesihmeht, un walsts neapgahschamas teesibas apfargah; turkloht isfazzija Dr. Falls, kâ schahda atfihschana atkaunoh; wiannam palaihtees, ka biskaps Reinkens nenahschoh; ar fawu swehrestibu kibâs un walsts teesibas neaistifschoh. — Kad nu biskaps Reinkens bij us ministera usrunnu tahdâ paschâ garrâ atbildejis, tad nolaffija winsch tam preefschâ lassitohs swehrestibas wahrdus un swehresa kehniham ustizzibu. Par wiffu to tappa protokole farastita un no leezineekem parastita un Reinkenam wianna apstiprinaschana no waldoibas pasneegta. Schiz notiffums irr neween preefsch Bruhsijas, bet preefsch wiffas Bahzijas no swarra, jo nu irr pahwestaekku prettineeki, kas pahwesta nemaldibas hausli neatfihit, un walsts likumeem un eestahbijumeem neprettojahs, no waldoibas atfihiti, zaur to ta israhda, ka wianna par dumpigeem garrigneekem ne neela nebihd. mees fawu weenreis fahktu zekku tahfal staigahs. Bes Wezzkattokeem irr wehl weena zitta partija Kattoku starpâ raddufchs, wianna fawzahs sewi par Walstskattokeem un tiffa (no Reiziboras kezoga dibbinata. Walstskattoli leel tizzibu pawiffam pee mallas, un grihb bes kahdas prettoschanas darriht to, to walsts likumi no ifktra pawalstneela praffa; wiannu skaitlis irr wehl lohti mas, — skaita til 1000. Wai Wezzkattokeem un Walstskattokeem laimeees reis isplehstees un pahwestneekus pahrguht, to israhdihs nahkamiba.

No Helgolandes mums raksts peefuhthits, is furra kahdas sinnas schê eeliskim. Buhthu welti, falka zeen. rakstijahs, ja mehginatu Helgolandes fallu aprastihit, jo kas to patz naw redsejis, is zitta wahrdem ne-issinnahs, kahda ta irr; tapeh; par Helgolandi paschu nelo neraktifschu, bet par to, to patz tur peedshwojis. Hamburgâ tiffai ihu laiku pakawejees, kuhdal us Helgolandi aisbrauzu. Braulschana brangi isdewahs, jo laiks bija jauks un swehtdeenas waffarâ muhsu fuggis Helgolandi fahneehsa. Schê irr weens nepatihkams eeraddums, kas ihpaschi dahmahm jeb kundseh murr buht par peedauschchanu. Til lihds ka kahos fuggis ar weeseem abrauz, tad tohs pee krahta garrâ rinda statitaju sagaida, kas ihpaschi jaunâs dahmas ar pahrdrohshahm azzim apflatta un fawas dohmas isfalka, schahda fchi un kahda ta dahma effoh. Schêe spreedumi naw ikreises tee gohdigalee un daschâi jaunai feeweetei janofarist. Ihs preefsch mannas abraulschanas us Helgolandi kahds notiffums atgaddijees, par to daudj teel runnahs un treekts. Kahds weefnizas faimneeks bija kahdeem fungeem

fawâ wehstnize atkahwis us naudu spehleht. To nu bija polizija dabbujuse sinnah, naudu spehletaji tilka fakerti un nauda, fo polizija bija atradduse, tilka atnemta. Spehletaji dabbuja sohdu jeb strahpes naudu malfahit katris kahbus 400 rubtus un turkshat winneem aisleedsa ilgaki Helgolandê palist. Weefnizes fainneeks, pee kurra tilka spehlehts, dabbuja malfahit kahbus 800 rubtu. Buhtu bijis jadhoma, la ar scho naudas strahpi polizijai peetiks, bet nefa! Wiffas leetas, kas pee naudas spehlehtshanas peederreja, tilka arri no polizijas panemtas un kahdâ nosajzita deenâ jubrmalla fadefinatâs. Kad nu tas tilka isfannohts, tad kahds pahrgalwis bija laudis ispaudis, ka tas naudas spehletaju meisters, kas jauns smuks lungs jeshoht, arri tikschoht fadefinahits, bet winnu warroht isglahbt no schihs breefmu nahwes, kad kahda meita rastohs, kas winnu par wihru nemm, tad winnam tikschoht nahwes sohds atlaihts. Kâ rahdijahs, tad schim johlam bija tizzejuschi, jo leels pulks jaunu meitu bija fanahkufshas. Wes tam wehl zits kahds johks notikka. Kad nu tahs leetas tilka fadefinatâs, tad kahds praffija, waj ka atnemta nauda arri tikschoht fadefinata un dabbuja no kahda sohbugalla to atbilde, ka wiffa fudraba un selta nauda tikschoht uggunt mesta. Kad nu minnetas leetas bija fadefinatâs, tad ta fakla pelnus wandiht, pehz iskuffshas fudraba uu selta naudas melledami. Teem weeseem, kas schê us Helgolandî peldefshanas deht atmahkufchi, teel mas islusteshanas pasneegtas. Teateris tē gan irr, bet no israhdischanahm mas kas. La peldefshana tē irr lohiti weffeliga.

No Anglijas. Taggad gaida us parlamentes fapulzi, kas nospreedihs, woi ministerija paliks sem Gledstenna (Gladstone) waddishanas, jeb woi tiks pahrgrohsita. Lihds ar ministerijas pahrgrohsishanu pahrgrohsitohs tad arri Anglijas politika un ta fakhtu zittus zekus staigahit. Tai lihds schim bijuschai brihwprahitigai ministerijai arweenu wairaf prettineeku raddufshees un pee tam naw bes swarra bijuschai tee nemeeri Afrikâ. Deefgan swarriga un eewehrojama leeta preeksch Anglijas ahrigas tirgoshanas irraid ta waldischanas pahrgrohsishana kahdâ walsti (Honolulu) eeksch „leela“ oleana jeb pafaules jubras. Sa tur tittu republilas walidiba ezejta, tad tas preeksch Anglijas tirgoshanas nebuhtu til derrigs, tapehz la schi walsts tã fallohit ta saweenoshanahs weeta preeksch wiffas tirgoshanas, kas us leela oleana noteelahs.

— La preesteru fapulze, kas taggad Bafes (Bath) pilsehtâ teel noturreta, pahrspreedihs, tã basnijai eeksch laizigahm leetahm jaisturrahs, par prohwi prett walidibu un walsts lillumeem; tã basnijai jaisturrahs eeksch miffiones darbeem. Tad arri pahr to runnaja, kahdâ wihse tahdi, kas naw preesteri, buhtu pee basnizas un tizzibas leetu pahrwaldischanas peelaischami. Birma sehdefshana bes

trohffshana nebeidsahs, tapehz la tur dauds tahdu bija, kas basnizas leetahm woi nu prettineeki, jeb woi arri lohiti brihwprahitigi bahdami prettojahs.

No Franzijas. Tjehrs kahdâ rakstâ, kas gandrihs wiffas Franzuschu amises nodrukahits, isfalka, ka weenigi teem wihreem, kas par tautas weetneekem ezejti, newarroht nemas tas spehts un ta teefiba buht, wiffas semmes lilteni nospreest. Tahdas pafshas dohmas fennaks ministeru preekschneeks Rubers (Rouhers) isteizis, fazzidams, ka wiffai tautai buhtu jaleek nobalshoht, kahdu waldischanu ta gribb, woi republilas, woi kehnia waldischanu. Napoleona familijas draugi lilkufchi jauna Napoleona bildes (fotografijas) taifihit, lai tahs starp laudim isdallidami warretu jaunam Napoleonam draugus gahdaht. Schihs bildes tikkufshas no Anglijas eewestas un taggad irr no Parihses polizijas atnemtas.

No Parihses. Beenigee laffitaji nefaunosees, kad atkal no swehtahm staigashanahm faklam runnah, jo amischneeks zittu nelo newarr sinnoht, la to kas noteelahs. Tai 23tã September bija feshas swehtas staigashanas un tai deenâ pehz tam atkal trihs un tad atkal weena un t. pr.; bet Wiffetu deenâ (29. Septbr.) buhs leela staigashanu, prohti tautas swehta staigashana. Starpiba starp weenkahrschu swehtu staigashanu un tautas staigashana irr tahda, ka pee schihs tizzigee no wiffas tautas falaffahs. Lihds schim dohma, ka ihpafchi kehniameeki un augstakt garrigneeki us tam pafkubbinajoht; bet taggad wehl zitti raddufshees, kam schihs staigashanas lohiti pa prahitam, un schee irr mahjitaji, kas us semmehm zeemõs un meestõs (masas pilsehtinâs) dsihwo. Tur mahjâs, kur winnus kates pafihit un winnu darbus reds, winneem dauds swehtaki jadshwo, nekâ dascham no winneem tas patihk; bet us swehtahm staigashanahm winneem wairaf swabaddibas un islusteshanahs, ihpafchi kad winni leelâs pilsehtinâs nonahk. Rahdahs arri, ka daschi no winneem neretti us tam strahdajuschai, lai staigashanas us jo tahlahm weetahm tittu isrihtotas. Daschi biskapi faklufchi to eewehroht un tapehz faweem preestereem paffuffam to padohmu demufchi, lai til dedfigi pehz swehtahm staigashanahm nedfennahs.

No Italijas. Mantuas pilsehtas tuwumâ schinnis deenâs deefgan eewehrojama notikkums notizzis. Kahda kattotu draudse fapulzejuseshs un patte us sawu rohlu iswehlejuse few tahdu par mahjitaju, kahdu winnai biskaps negribbeja doht. Kad nu draudses lihds schim jaw buhtu few pafshas mahjitajus iswehlejuschas, tad arri schi iswehleshana nebuhtu nelo to eewehrojama; bet lihds schim tas draudsehm nebijis atkauts. Augscham minneta draudse few patte scho teefibu peefawinajuse, atshidama, ka tahda teefiba draudsehm peenahlahs. Sapulzeshanahs un iswehleshana notikka lohiti fakhtigi. Sinname, kad pahwests no tam dabbuhs sinnah, tad jaw trohknis fazelfees, ihpafchi taggad, kur ar

leclu ihgnumu garrigueeli us tam dsennahs, lai warretu sawas isgudrotas teefibas prett walsts likkumeem stipras un neasteelamas usturrecht. Pahwests, ta kahda awise sianu, effoht tohti wahisch bijis un no sawas gukamas istabas ne abra ne-ischajjis.

Jamafahs sinas.

No **Berlines**, 4ta (16.) Oktober. Firts Bismarks no Regensburgas brauks keiseram lihds us Wihni. Nih' jau kehniisch eebrants Schonbrunnâ.

Biskapam Keinsenam wehlehts Bonnâ sawu biskapa mahjolti nemt.

Wehstnize Mahjas weefam un mihteem tautescheem.

Mihkais redaktehra funks! Beedohdeet wezzam pashstamam, kas attal Sums usbahschahs ar saweem blehnu raksteem. Nuddeen, nebuhtu wis wairs to eedrohschinajees, ja Suh's paschi manni nebuhtu eedrohschinajusch, tad, Suh's jau gan atminnestees, pa dseebaschianas-swehtkeem beedribas mahja fatikkamees. Suh's jau man fazzijat, lai es sawus peedsihwojumus attal usrakstoht preefch Mahjas weefa, — tad nu to arr darnn. Bet, at tu tehns! ta Mihga taggad attal pahwehrtusehs no ta laika, kamehr ne biju to redsejis! Bet — fahfchu labbal no galla.

No ta laika, tad beifamâ reisâ Sums rakstiju, nebiju Mihgâ bijis. Un to tad man arr bij braukt? — mans wezzafais dehls taggad eet mannâs gaitâs un manni draugi pilksehtâ wianu jau arr til pat labbi pasihst ta manni un par naidu wissu labbi dohd, to wajaga; ta-pat arr wissu pahredohdamo prezzt dehls aishwedd un wissu rittigi isdarrâ, to tad man wezzam, kam jau sawi 70 gaddi us plezzeem, wairs dauitees pa garreem zeffeem! — Preefch 5 gaddeem, flawehts Deews, sawu mahju un grunti nopirku par dsimtu un Deews man til taht palihdsejis, ta taggad jau wissu esmu aismakfajis. Mubhu leelstungs ne bij wis til plehfigs, bet dewa dahleri par 120 rubteem, lai gan manna arrama semme gandrihs wisszaur no pirma nummura; arri mescha labbu gabbalu dabbuja klapt, ta ka man, tad taupigt dsihnoschu, mallas deht naw jabehdas jahs. Tad nu ta rahdabs, man sawas laizigas buhschianas deht — zil taht zilwels warr faredseht — naw jabehdajabs un wareschu deenâs sawu galwu ar meeru nolitt, ja, ta jau preminneju, Deews zittadi mubhu peederumu pasarga.

Nesinnu, woi ir scho wassar' buhtu patz us Mihgu brauzis, bet tahs sinas Suhju lappâs, par teem leeleem tautas-swehtkeem, tahs man nedewa meera. Kurschs ihstems tauteets gan no tahda gohda warretu atrautees, ja til ween ta espehjamâ us preefchu tikt? To es arri newarreju. Sazziju us sawu wezzeni: Nuddeen, maht, us dseefmu-swehtkeem jau jabrauz, — lai gan tee kriht paschâ leelâ darbu laika! Kas par to! Kas sinn, woi oh'r' reis wehl tahdus swehtkus peedsihwofsm. Ta tad nu darriju. — Wisbrauzu jaw pahri deenas agral, lai warretu preefch swehtkeem sawas zittas wajadsibas sagahdabt, jo dohmaju, ka pa swehtku laiku neweens neubus wakfigs un pehz swehtkeem wiffi buhs peesuffusch! Redf tahdas dohmas semneefam mehds gadditees galwâ! Wiasch dohma, ka nu jau wiffi tapat taikjuschees un preezajabs us teem swehtkeem ta wiasch, kas sawâ mubhschâ pirmo reis ta to redf. Wiasch neapdohma nemas, ta pilksehtneekem dauds raibaki preeft irr to baudiht un ta tur daschadas tahs tautas, kas maj to dohma us Latweeschu preefeem un swehtkeem. Tahds dumjch es biju. Gan jau dsirdekem, ta gahja. Seddeenâ pufsedeenâ Mihgâ eebranzu un, at tu mannu brihnumu, kahdu nu Mihgu eeraudsiu! To nedohmaju,

ka pa til mas gaddeem tahdas pahwehrtuchanas warreja notitt. Bet to tad par to jums stahstischu, Suh's paschi to jau sinnat labbat, ne ta es. Tit to pahwehrtuchanohs peeminneschu, par to manna frds palikka behdiga, un tas irr tas pulks schiddu, kas taggad Mihgu pahrnehmusch. Par wianu blehdigu andeli jau ar behdahm deesgan biju dsirdejis, bet wehl newarrejn tizzeht, ta wianu til dauds tur, fur preefch mas gaddeem til retti kahdu fatikka. Taggad us katra sohka warr fatikt diwus! Swehtdeen pehz pufsedeenas zaur pilksehtu eedams, kalku-eelâ ween fahstaitiju kahdas 25 schiddu bohdes, jo zits neweens swehtdeenâ sawu bohdi neatwerr. Bet us tirgus, kahds juppis tur wianu zaurumus warr fahstaitiht! Kur ween azzis greef us kahdu bohdeli, tur schidhs eelshâ un fur til semneeku notwerr, rauj pee sewis eelshâ, Kas nu til nelaimigs irr, wianu naggôs krisl, tas nepluhfahs wakâ jau netiks. Bet to par teem nelescheem dauds runnaht!

Birmdeenâ gribbeju pasteigtees ar sawahm eepirfchannahm. Birmais zeffchs jau bij paschâ pirmajâ nammâ pa kreifu rohlu pee wezza draugu Redlita pehz iskapiehm, strichu dselsehm un t. pr. Bohde gan atradnu wiffus swefchus fungus ween preefchâ, kas ta jau ikreis, laip-nigi pirzejus fanemm; bet til to wezzais draugs patz parahdjabs, tuhlin walikka zittada duhscha. Lai gan beesu bahrdnu few usaudsinajis, tomehr us weetas pasinnu. Wiasch jau no mugguras manni bij pasinnis un eesauzabs: „Wai wezzais Kauschehns arr weenreis te eeraddees? Nu ta klajabs?“ un te nu wahrds dewa wahrdnu, kamehr dewamees pee sawahm wajadsibahm. Te arr bij jafalka: „zittu reis un taggad!“ Zil leela bij zittureis schi bohde un tahda ta taggad! Us turru pufsi tu azzis metti, wiffur spihd un mirds ween pretti. Kad pirmu reis tahdâ bohde eeci, tad gan jadohma: „kur nu tu semneezin ar sawu mazzinu peektuhst tahdahm baggatahm prezzehm! Ja, zittureis gan ta bij jadohma, bet taggad wairs nê. Zittu reis tahdas prezzes bij dahrgas, bet taggad — pehz taifnibas jafalka — dauds lehtafas. Zittu reis mums bij jalohda pa schahdeem tahdeem lakteem, fur sawas wajadsibas fadabbujam, bet taggad drohschi warram ee-eet pa tahm spohschafajahm durrihm un par sawu naidu wissu-labbato ismekleht. Ta nu arri schinni bohde wiffas sawas wajadsibas usdewu ween kohpmanna fungam, jo sinnu, ta wissu us tizhibu dabuju un ka par graffi netilfchu krahpts. Tahdu laipnigu apdeeneschanu neatradiht wiffur. No tejenes taifni gahju pee rahtuscha, attal wezza pasihstama tunga Kamarina bohde. Te attal Muntera funks, galwu pazehlis, ittin, preezigi usfauza: „Laddeen wezzais Kauschehn! Tas irr hrangi, ka Suh's arr us dseebaschianas-swehtkeem nahfusch! Suh's gan arr gribbeseet panemt lihds to maifu ar sabhakeem, grahmatahm un zitteem eepirfumeem, to pawassarâ juhfu dehls te aismirfis!“ Sawu brihnumu! Mans dehls jau nemas nedohmaja, ka te aismirfis, bet dohmaja, ka sehtruhmê isfagts, woi us zelka pasaudejis. Ta jau tee jaunee zilweht schinnis deenâs darra, — paschi gan driht nesinn, woi no rihta sawu galwu pawehmuschli lihds no gultas, woi ne. Nesinn, fur sawu mantu atstahjuschi. Un ja nu ta buhtu notizjis laut kahdâ bohdele, tad warretu noswilpoht paffat. — Te nu ar plahpu Munteri, ta wezzu pasihstamu, bij to treett par wezzakeem laikeem un par taggadejahm deenahm, jo biju nogahjis ta ap waktaru, tad winneem waital pawalkas, jo pa deenu wianu azzumirfli nedabbu apstahtees ais pirzejem, kas te nahf ween un sawas wajadsibas pagehr. Sawas wajadsibas biju farakstijis us papihra un jaunfungi man tahs swehra un eepalkaja. Arri wiasch, prohti Muntera funks (Kamarina f. bohdes pahrwalditajis, mubhu tauteets) dohma, ta, ka Latweeschu taggad kappjoht ta us preefchu, ta warroht dohmaht, ka atpaffat gan wairs nekrittischpoht

— lai nu gan sinnams, netruhfstoht dauds aplamu sohfu un daschs gribboht jau ar reisi jumta galla tift augschâ. Tahdi, sinnams, tikpat ahtri attal nofritrischoht atpaffat; bet tee, kas prahtigi un pamafam us preefschu eijoht, teem buhschoht labs un stipris pamats. Tas winnam taifniba un es arr tapat dohmaju, Deewa un dabbas liffumus zilwefs jau nepahrgrohsis wis. Preefsch kahdeem diwdesmit woi wairaf gaddeem atpaffat mans taiminsch bij eedohma-jees, pawaffaras tessu libds ruddenam isaudfinah par pilnigu gohwi. Tefsch gan bij labbi prahws, no leelas waislas un nu nabburgs nehmahs to dsirdiht ar peenu, ar elses-raufcheem, miltu uhdeni un barroht ar tiro abbolina fehtu un wiffadu smaltu seenu; sinnams, ka tefsch gan peenehmahs augumâ, bet paliffa arween dabbas rohbeschâs un ap Mahrtneem fainneeka puhlinu atmafaja ar to, ka nofprahga. Tâ noteel ar wiffahm darrifchanahm, fo tâ aplam steios. Bet eestahiti to muhsu karstas putras streb-bejeem, tad tewi usft. tihs un turrehs par tautas eenaid-neeku, kas tai negribboht nowehleht selfchanu. Bohdes f. pafmehjâhs un fazzija: „Tad jau sehns arr behrnu gaddôs warretu palitt par pee-augufchu prahtigu wihru, tad wifs buhtu isdarrams, kâ meh's to eedohmajam; nê, labs nahf ar gaidifchanu, flts ar fildifchanu; — tas irr riktigs fak-fams wahrds.“ Kad fawas prezjes biju fanehmis un pui-fim uodewis, lai us mahweetu aiswedd, tad atminneiohs, ka wezzene man arr bij usdewufe winnai pahwest fo no drahnahm, un tadeht Munter fungu luhdsu, lai nu man pafalka, kahdâ bohde to wifslabbaki warretu dabbuht, jo es pats leels pasinneis no tahdahm leetahm ne-essu un winnu wehrtibu arr nesinnu. Us to fungs man atteiza: „Woi tad Zuh's Mahjas weeff nelaffat? tur attal weens tauteets sawu bohdi usrahda un fawas prezjes peedahwa? Tas irr tas Lerchendorff fungs tepat falku-eelâ N 13. Gijat ween turp, tas Zuh's flaidri pa latwiffi usrunnahs un no drahnahm, wiffu fo ween Zums wajaja, dabbuseet freeti un labbi un par to lehtato tirgu, us to warraf drohscht pakautees. — Tâ tad nu arr darriju un ristigi atraddu to bohdi sem stallaschahm — jo ta mahja tiffa pahrbuhweta; — bet wehl tur bij pulks smaltu dahmu eefschâ, fo redsedams, gribbeju atpaffat greeftees; bet boh-des-kungs bij eeraudfijis manni un fazzija: „Mahjeet ween, tehw', eefschâ, nebihstatees un netaunatees ne fo. Zuh's man buhfeet tift par mihsch, kâ tee zitti pirzeji.“ Sin-nams, ka nu arr paliffa drohschs un apstatiiju bohdes eefschupuffi, kas bij peelrauts ar wiffadahm mantahm, gan kungeem gan arri femneeteem derrigahm, un ka wiffa ta prezje labba un lehta, to fapratru no ta, ka tahs pirzejas nelo nesmahdeja un nelo nedingeja, bet wirka, matfaja un par sawu pirtunnu, kâ liffahs, gluschi meerigas un preezigi atwaddijuschahs us „atfaldesefchanohs“ ais-gahja. Nu bij manna reisa flahf un bohdes kungs mihliti ispraffijis mannas wajadfibas, zehla man preef-schâ laffatus, smaltohs audektus un zitias drahnas, kâ jau wezzene man bij usdewufe fapirkt preefsch few pa-scheem un preefsch gabjeem. Prezzi usstattoht bij ja-falka, ka labbafu jau newarreju wehletees un tirgus arr tahds, ka us dingofchanu ne fo dohmaht. Kungs ne ween ditti laipnigs, bet arri wallodigs buhdams, nehmahs man flahstihf, ka arri wiasch, pats tihs Latweetis buhdams, gaufschi preezajotees us teem dseedaschanas-swehtkeem, kas nu ja pee durrihm. Sinnams, ka wiasch kâ kophmannis preezajotees gan arri us to, ka daschu labbu rublt tahdâ laita wairaf nopelnifchoht, bet jo leelals preefs winnam buhschoht sawus tauteeschus leelâ pullâ tê redseht no wif-fahm pufsehm fanahfuschus un wiasch tiffai wehlootees, ka wifs isdohthohs pareiji un pagohdam, lai paliffu apkaunoff tee, kas taggad par to smeijoht. Wehl pahf scho to ap-wajajufchees, draudfigi schthramees un es aiseedams doh-

maju sawâ prahdâ: Luhl', kas to zittureis dsirdeja un red-seju, ka jau paschâ Nihgâ arri Latweefcheem tahdas boh-des, kâ taggad redsamas! Labbi gan, ka mihti tauteefchi lab'flahfchanâ tâ us preefschu eet un tadeht arri tas fohti wehlejam, ka tee tapat pee-augtu taf gudribâ un atfif-schanâ, kas wairaf geld, neta wiffas laizigas mantas. — Pee wezza drauga Martinsohna Uhr-Nihgâ wehl fapirzis wajadfigas dselses — fo pee winna itt kreetas warr dab-buht. — dewohs us sawu mah'weetu, lai warretu atpuf-stees nn fataifitees us swehtkeem, kas ohtra deenâ eefahfahs.

(Us preefschu beigums.)

Grahmata is wallas.

20tâ Augustâ 1873. g.

Mihfo Tahmneel! Par dseedaschanas swehtkeem ar Dewi eepasinnees, apsohlijahs Dewim itt drihsâ laita kahdu grah-matu is muhsu pufses raktihf, bet leelu darbu deht nes-fehju sawu apsohlijachanohs agrati peepildiht, jo ar flubbu ween bij no weena darbu pee ohtra jastreen: te seens ja-nemm, te rudfi japtaun, te ofkal lini japluzh un jamehrz un t. j. pr., ka newarreja itt nemas no grahnatu rakti-schanas dohmaht, tapehz luhdsu Dewi, sawu jauno draugu, par nofawefchanohs netaunotees.

Semmkohypis buhdams gribbu pirms ar semmkohypibu sahft. Muhsu druhiou raschujami irr schogadd tâ widdeji isdewu-schees, ne wiffai baggati ne arri wiffai smahdejami. Rudfi bij salmôs brangi, bet tâ kâ tohs wehl itt jaunus wehifsch neschehligi falauffia un fakrustija, tad winneem rascha schog-add dauds mafafa par pehrno gaddu, meefchi weetahm pa plahni, wifswairaf tee tur nepadewahs, fur dabbuja aifgult; linni un ausas arri tapat, fartupeli schogadd pa flhti un maj appafschâ, tift semmâs un mistâs weetas tee labbi augufchi. Bet tâ zaur zaurihm nemmoht warram ar scha gadda raschojumeem meera buht, un netelktu ne wahrda, kad tift ta weena leeta mums galwas grohsifchanu, pat raifas nedarritu! Sinnams, Dewim arri kahrosees finnahf, kas tad ihli ta par leetu, kas mums Wallescheem galwas grohsifchanas un raifes darra? Negribbedams preefsch Dewis, sawa drauga, ne ka pasleht, pafstahlfichu Dewim tuhlin, kas mums ka smags atmens us firds gult, prohti reguleereschana. Ar muhsu laulu un ptawu meh-rifchanu un jaunu pahrdalfichanu irr mehrneetu kungi jau lahgu lahgeem puhlejuschees, mehriht tee wairaf ka preefsch 15 gaddus sahfa, un attal sahfa, bet darba pawiffam nes-beigufchi tee muhs aifween atstahja. Lee lautus eerahdi-ja wehz jaunahm rohbescham, bet ptawas ar gannibahm paliffa pee wezzam, un kâ tahda brifscham nepezeeschama, to it latrs nepratehs, tapehz meh's arri eefneedsahm pee augstas waldivas luhgschanas raktu, lai waldiva to pee mums eefahftu, bet wehl nebeigtu darbu pawehletu meh-neeku kungeem taf reis pabeigt, fo winnai arri par wajad-figu eestaltijuse, un teem pawehlejuse muhs schinni waffara pabeigt dalliht.

Tee nu strahda un mehri wiffu waffaru. Bet nedohma wifs, ka jaw eedalfichana buhtu beigta, un par to arri naw nefahdas beydas tahdeem, kas zaur jauno eedalfichanu zerre waj fahou druwas jeb ptawas gabbalinu flahf pee-dabbuht. Semneekam sinnams nefas tift dauds neruhp, ka lauli un ptawas un tadeht mums schi leeta deefgan no-peetna.

No muhsu apgabala man taggad nefas wais naw flahstams un turflahf arri nepeeljahjâhs, ka pirmo raktu warrenti garru israstu. Kad atgaddisees man laita, tad raktifichu Dew wairaf; warrbuht arri pats drih' Nihgâ buhschu. Ar Deewu.

Laws draugs L.

Laubes Indrikim.

par atbilbu uf „Matbas grabmatas“ I dakas kritiku, Mahjas weefa N° 34 un 35.

Kur Tu man pateefgas wainas rahdi,
Kur es Tem faktu drauga pateizibu,
Un usklaufohs ar wihra pazeetibu,
Kad mannas missejumus assi smahdi.

Waj Tami raksti wiffi jau ir tahdi
Kur neatraddahs wainas nepilnibu?
Waj tee kas fakka, runna netaisnibu,
Ka lappä*), fo Tu waddi, pulks irr tahdi?

Pirms Tu sahj zittu darbus pahrspreest assi,
Kas libds ar Lawahm dohmahm neweenojahs,
Raug', waj pehz wiffu domahm warri strahdaht?

Pa preefchu fawu spalwu pahrbaud, praafi,
Waj ta netad nelur wairs nemissejahs?
Waj jafahk nam tai derrigats kas gabdaht?
Lappa's Mahrtinf ch.

Laubes Indrikis irr Mahjas weefa redaktora palihgs un wadda ihpafchi peelikummu. L. M.
Pehz zeen. rakstneeka weleschanahs apfohltohs no fawas pusses nedf par nedf prett scho sonetti neho nerakstih. Laubes Indrikis.

Atgahdischana.

Tee zeenige Mahj. weefa lassitaji, kas wehl par faweenet eskemplareem naw aismakfajufchi, teel luhgti, lai to drihs isdarra, kas jaw gaddam fahloht bija jadarra.
Mahjas weefa apgahdataji.

Mihgas Latweeschu beedriba.

Swehtdeen tai 7ta Oktober 1873 pulstien 4trös pehz pufsideenas.

pilua fapulze

deht truhkstofchu runnas wihru zefshanas.

Preefchneezila.

Latweeschu teateris.

Swehtdeen, tai 7ta Oktober 1873.

Wats faws brahlis

Sohku-lugga zehleendös no Komtesa, Latwiffi no P. Schillina.
Pehz pirma zehleena orkesters spehlehs.

Dceedaschanas swehtku marschi

komponeretu no A. Alunana.

Gefahkums pulstien 7ads wakkara un biffetes dabbujamas Latw. beedr. nammä.

Libds 5. Oktober omastufchi 2794 un aigahjufchi 2495 lugai.

Arbidedams redaktehrs: A. Kertan.

Sluddinaschanas.

Brantschu tirgus Bauska,

buds no 8. libds 13. Oktober f. g.
Bauska, tai 14. Septbr. 1873.

Titin labdu Petrolenna pahrbodh par 22 kap. par stohru kohnmann J. Pukst, eefsch Dalsfe.

Arahjums sifku-prezzu

leelumä

no Hirschberg un beedr. is Jelgawas, atrodams pee

Robert Friedrichs,
Mihgä, majä Sehnä-eelä N° 10.

Genst Blates f. drihku-nammä un Latweeschu grabmatu bohde irr dabbujama

Widsemnes

wexa un jauna

Laika-grahmata

us to gaddu

1874.

Ar bildehm pufschota un tai irr 88 lappu pusses.
Maksa eefecta 10 un ne-eefecta 6 kap.

Usaizinaschana.

Wiffi Mihgas fawstarpigas Mobilien-assekuranzes beedribas intressenti (Kallibneeki), kas 28ta Augusta f. g. wehl beedriba atrodahs, teel pehz general fapulzes spreeduma no 28ta Augusta jaur scho usaizinati, wiffu wehlat tai 9ta Oktober to paastinat, 1872ra gadda nospreesto, latram beedribas lohjestim peenahlamai gadda prehmijai libdsigo peemakfashanas summu beedribas kaffe eemakfahk, jaur to isfargaoamees no tahm stabdehm, kas atroditees usfihmetas eefsch tahm sibkafahm pasinnochanahm, kas winneem tiks peestelletas.

Mihgas Mobilien-assekuranzes beedribas waldischana.

No faweenotu Aumeister, Sakta un Lohberg pagastu waldischanas rohp wiffi pee scheem pagasteem peederrigi un ahrpufs to paschu dshwodami lohjekti ar scho usaizinati, tahs wezzuma sifmes preefch sew un fawas familijas, dehl sagattawofchanu to pagasta ruktu, libds 9. Oktober f. g. pee scho pagastu waldischanas Aumeisteri peenest. Zurklat rohp teem pascheem ar scho atgahdinahs par wehra nemshanu, la tee, kas scho usaizinaschanu neklaufhs, kritihis strahpe. Arri tohp wiffas pilseheju un semju polizejas ar scho passemigi lubgas, teem pagastu lohjekteem scho usaizinaschanu labprahk sinnamu darriht, ka arri winnus pee ispidischanas tahs paschas jo zeefchi peeturrecht gribdeht. Aumeister pagasta waldischana tai 11. Septbr. 1873.

Cefsch Bihrikmuischas trihs wersti ais Altona, teel no dabija pahrdohiti: burkahnas, fahli, beetes, kapposti. Labd mehd un smekligi augti.

Rohka ohgles par 15 kap. puhra irr pahrdohdamas Manasmuischa, (blakus Saffumuischaj).

S I N N U

dohdu wiffseem manneem draugeem, pasihstameem un fehrdeneem, fa es to pahrdohschanas weetu preefch manneem, eefsch manna fabrika fataifsteem

K r u s t e e m

preefch mirroneem un mirronu

g o h d a t a j e e m

efmu cezehlis tanni gruntiga

S. Redlich englischu magasihne.

Mihgä, Mai mehnesi 1873. gadda.

W. Jekzewik.

Us to scheidt augfcha redsamu sinnu rahdidams, sluddinu, fa wiffabi pee W. Jekzewik kunga fataifsti krusti preefch mihsteem aigahjufcheem no daschadahm sortehm, neween redsami, bet arridsan pehz bildehm un itweena patifschanas ar selta pufschofchanu un wahrdeem, us preefchu apstellejami, — ar rohtas naudas eemakfashanu, — manna gruntiga

J.

Redlich

Englischu

magasihne.

La frohna Verfull walstis-waldifchana darra zaur scho sinnamu, la 20. Oktober f. g. no Verfull walstis magasihnes tils wairakfohlitajeem prett iusthu staidru nandu pahroohiti: 12 ischetweriti rudsu, 20 ischetweriti meeschu un 17 ischetweriti ausu. — Pirzejt lai uddahdabs pullsten 10 preetsch pufsbeneas pee walstis-waldifchanaas.

Verfull walstis-waldifchana, Ribgas kreise, Krimuldas drautsje, tanni 25. September 1873. 3

No Widsemmes gubernijas wal-dibas teel wisseem sinnamas darrichts, ka tam apteeteram, Wal. Garz, eelsch Ligradas meesta (appafsch Landohnes) no Widsemmes gubernotora lunga ta arkaufchana dohtia, schaujamu pulweri minnera meesta pahroohiti, eenehrojohi tohs preetsch tam dohtohs it-kumus.

Rihgas hipoteeku beedriba.

Teem pee Rihgas hipoteeku beedribas peestah-jufchoem imobilijas ihpafschneesteem teel atgahdi-nahst, la tahs

pufsegadda rentes

par to winneem eisdohtu kapitalu tai laisa no 15ta lihsj 31mam Oktoberim f. g. ja-remakfa, un la pebj, schu termina beigfchanaas tils aemtas strapbes intresses pebj statutu § 66 par latru meh-nessi 1 prozente no tahs nemomafchataas naudas.

Direkzija.

Rihgas sawstarpiga mobilien-afsekuranzes beedriba apdrohschana prett ugguns breefmahm kusiamu mantu, ihpafsch mobilijas, latru deenu sawa pahrwaldibes tantori eelsch ammatneeku beedribas namna stary pullsten 9 un 12 preetsch pufsbeneas.

Rihgas sawstarpigas mobilijas afsekuranzes beedribas pahrwaldiba.

Weens darbigis beedris

(ballibasnehejje) ar kapitalu no 5—6000 rublu teel mellehtis preetsch lahpa fabrika isplaitifchanaas, las tilla leetas par klairu nandu sagaitawo, un preetsch lam ihpafschas sinnafchanaas nam wai-jadfigas. Kapitalis teel zaur grunts ihpafschumu apstiprinahts. Klachtalas sinnas pee

Hugo J. Kaul,

moja Kalei-eela N 20, (Gelsch-Rihga).

Behju kreise, Keepfalnes draudses-fohla teel weens palthga ftohlotaas mellehtis. Ras scho weetu grihb usnemt, lihsj 1. November f. g. lai peeteizahs pee draudses-fohlotaaju

A. G. Dohring.

Stohtmeisteram palthgs wairadfige Ummurgas basnijzas draudse, Larum pagasta-fohla. Turpat ar labbahm leezibahm warr peeteittees.

Namma puifis,

las sirgu maht apfohpt, teel mellehtis. Klachtalas sinnas G. Plates druktu namna pee Behtera bas.

Weens neptezehtis gehrmans warr weetu dabhuht appafsch Keelwahres mahzraja laudim.

Nammes muifcha (Nammenhof) Segewoldes drause iter pahroohdamaas 6 mahjas. Klachtalas sinnas pee muifchu waldivas.

Wairak grunts gabbali, las jaula weeta atroh-nahs, iter pahroohdama Behterburgas Ubr-Rihga, Meeru-eela (Friedenstrafe) N 18.

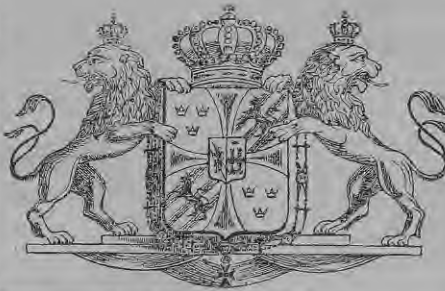
Weens namn irr pahroohdamaas us Seepneek lalnu. Klachtalas sinnas Koneada lunga behel.

Sohhu-fahpes un laulu-kairi (Reimatismu) ahste appalwodams masaja Saun-eela, Hagna mahja N 1, pee rahtuscha, 2 treppes augfcha.

F. Pinf.

Weens darba figs irr pahroohdamaas Diastawas Ubr-Rihga, Leela-eela N 130.

No zensures aenehlehtis. Rihga, 5. Oktober 1873.

Walmeerâ.

Zeenijamai publita darru sinnamu, la es ap-pafschu raktitais par to lehrato zennu un us to labbako wihsj, wiffadus wahgus un ammanas laktereju, jaunais malermeisters G. Wilholtz, eelsch Esim mahjas.

Wiffina besmeri

no ifratru leeluma, teel neween leela pulka, bet arri pa weenam pahroohiti, turklaht teel latram besmeram ta pirzeja waheds par weli wirju us-fifis un weena pee Ernst Plates lunga driffela Widsemmes Raita-grahmata us 1874 gaddit par weli laht dahwinata, tai

gruntiga un wiffu-wezzaka

J. Redlich

Englischu magasihne, Rihga.

Ed. Bietemann v beedr.

Rihga,

pass-kambaris un pehrwju-bohde,

Behterburgas Ubr-Rihga, Raku-eela N 15, pahroohd eelsch leelahm un mahahm dallahm par wifflehtalo zennu kaffiju, zukluru, tehju un wiff-fabas wirzes, ta arri fillumfahles, fofchenilli un anilin eelsch pulwereem un fofkifstiu.

Zeenigeem pirzejeem un lauzinekeem darru sin-namu, la Gelsch-Rihga Raku-eela N 4 esmu eetaiffigis

fahbafu un gamafschu magasihni preetsch fungeem.

Kreetnu apdeeneschamu un passahwiga zennu apfohlidams, pirzejus usluhsu.

A. Zalle,

turpneeku meisters.

Saunnebbetu amahstis tahs pirmas

seepju fables

eelsch masafahm dallahm un warechs tahs dab-buht pee

Wiltum Wetterich,

blakam Behtera basnijzas.

Peo W. Dohbin Rimbaschds dabujamas jaunna seepju fables (caustische Soda), juntu pappes,

petroleums 25 kap. par stohta no lab-bakas sortes,

petroleuma lampas,

wiffadus sortes ahdas, ta arri dseltanee fahbaki jeb ischabbatas.

Drillehtis un dabujams pee bilschu un grafmatu-driffetaja Ernst Plates, Rihga, pee Behtera basij

Tahs palthkamaas masafs Sweedru Gehpelu fullamas maschines

irr dabujamas no 200 rubleem fahloht lihsj ar Gehpelu eeritis un transmissijoni manna ma-fahinu trahjumâ.

F. W. Grahamm,

Ritolai-eela, blakus strehneeku dahrsam.

Rantoris,

leela Behlab-eela, pretti behjes nammam.

Paul Stahlberg, Schkuhu-eela Nr. 15, pascha namna pretti Gulbja apteekim,

peedahwa gattawus pufenu un meitenu palito no 2—15 gab-deem; fildas mahju turpes preetsch wihreescheem, seewee-fahem un behrneem; behrnu fahfchofus, rubdenu zeppures pebj tahs jaunafahs moddes, fahlip-tes, leetus fahirmus un trag-banies, baranku tuffas oshlekti no 80—125 kap. un ahrafanas tuffas no 200, 225 un 250 kap. par oshlekti, musses, fahfchofu krahgus un fildus zimous, fildas filzu turpes preetsch wihree-fahem, seeweescheem un behr-neem, filzes fahbafus preetsch reifofchanaas un us elias wal-tajamas, dahfchlitus preetsch wih-reescheem un behrneem un ahdas

gallofchas, ar lahfohu ehdereetas, preetsch lauzi-neekteem.

H. Goegginger,

funfts- un andeles-dahrsneeks,

Sinder-eela N 10, Seecta namna, blakus August Menzendorfsam, peedahwa ahbeles, bumbeeres, firschu- un blosmu-fohtus, ohgu truhmus ta: awenes, kristdohres un buburenes; tad arri spar-geku un femmenu ohgu fahdus, ta arri teizamus Haarlemes-pulku fihpolus un jaunus Amerikas kartupelus preetsch fahdichanaas.

Deitsch Korneuburgas un Hollandeschu

Lohpu-pulweris

irr dabujams pee

Wiltum Wetterich,

blakam Behtera basnijzas.

Wijoles un basses

labbi un par lehtu malku fataisa W. Zimmermann, ahpepilsfehja, Raku-eela N 44, Wunderlich mahja.

Tai nakti no 22ra us 23fcho Sep-tember tam Ufjafschu faimneekam Stamer irr nosagts tumfahj bruhns sirge, rattis erjuhghs, las us labbo pufsi bija no jaunna aplalti. Ras klachtalas sinnas peeneje, dabbu pateizibas algu 10 rublu Ufjafschds.

25 rubl. pateizibas mahja

tohy fohhita tam, las Wezj-Altes Schyebel faim-neekam Karl Birgal tai nakti no 5. us 6. Septbr. f. g. no aplohta isfagatas diwas fehmes usrahdiht, jeb flappeht warretu: 1) weena tumfahbruhna 5 gaddus wezza ar baltu plekti us kreiso peeres pufsi, kreiso preetschmas un abbas pallat lahjas no nagga fahloht daltas, kreppes us kreiso pufsi, tupla asie, wehritiba 125 rubl. f., 2) ohra tumfah fahimmele 4 gaddus wezza, kreppes us labbo pufsi, labbit preetschlahjai augfchpufs zellaula ar walgu nobersta huta strippe, — wehritiba 100 rubl. f., abbas pinnigas no augnuma.